

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8709207880
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8709207880.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v spore žalobcu Z. F., bytom I., G. č. XX, zastúpený JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., Advokátska kancelária so sídlom Nezábudková 22, Bratislava, proti žalovanej Slovenská republika - zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 20C/132/2009-278 zo dňa 22.5.2018 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobu o zaplatenie sumy 2.000 eur zamietá.
- II. Žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáha náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol tak, že cit.:

„Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 2.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konanie čo do sumy prevyšujúcej sumu 6.638,78 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e a vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

Súd stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že z listu Národnej diaľničnej spoločnosti zo dňa 9.3.2009 (č.l. 2) súd zistil, že nakoľko žalobca nepodpísal kúpne zmluvy na predaj pozemkov potrebných na vybudovanie diaľnice D1, opätovne mu budú zaslané spolu so zmluvou o nájme časti pozemku parc. č. XXX k.ú. I., ktorá bola predmetom dočasného záberu. Zo stanoviska Slovenského pozemkového fondu zo dňa 16.3.2004 (č.l. 8) súd zistil, že SPF odmietol požiadavku žalobcu na pridelenie náhradného pozemku z dôvodu nedostatku zákonného oprávnenia a tiež nedostatku nehnuteľností. Z vyjadrenia žalovanej zo dňa 12.9.2007 (č.l. 197) súd zistil, že listom zo dňa 21.8.2007 sa mal žalobca opakovane domáhať prerokovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami Okresného súdu Poprad v konaniach vedených pod sp. zn. 11C/992/80 a 13C/1238/90, pričom o uvedenom nároku Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodlo už 11.5.2005 pod č. 2191/2005-542/16. Nakoľko žalobca nepreukázal nové dôvody a už bolo o nároku rozhodnuté, ďalšie podania žalobcu budú zakladané ad acta. Zo spisu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sp. zn. 25572/010-504/96 (č.l. 206-2016) súd zistil, že spis bol pôvodne predkladaný Okresnému súdu Poprad ku konaniu vedenému pod sp. zn. 9C/28/2010. Uvedené konanie bolo právoplatne skončené dňa 3.3.2014. Žalobca si voči žalovanej uplatnil žiadosť o predbežné

prerokovanie nároku podaním zo dňa 30.1.2009 a tvrdil, že mu bola spôsobená škoda konaním Okresného súdu Poprad v konaniach vedených pod sp. zn. 13C/1238/90, 11C/992/80 a 9C/280/91 a tiež konaním Okresnej prokuratúry Poprad. Z vyjadrenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súd zistil, že táto nezistila v konaní prokurátora Okresnej prokuratúry Poprad pochybenie, a že žiadosť bola postúpená Ministerstvu spravodlivosti SR. Ministerstvo spravodlivosti sa podaním zo dňa 4.5.2009 vyjadrilo, že podanie žalobcu zakladá ad acta v zmysle listu zo dňa 12.9.2007 č. 2191/2005-542/16. Zo spisu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sp. zn. 2191/2005 (č.l.217-267) súd zistil, že Ministerstvu spravodlivosti bola doručená žiadosť žalobcu o náhradu škody zo dňa 18.12.2004 dňa 19.1.2005 s tým, že oslovený orgán žiadal o pripojenie rozhodnutí Okresného súdu Poprad z konaní vedených pod sp. zn. 11C/992/80, 13C/1238/90 a 9C/280/91 s vyznačením právoplatnosti. Súčasne bol žalobca poučený, že v prípade, že žalobca nebude uspokojený so svojim nárokom v lehote 6 mesiacov, má možnosť sa svojho nároku domáhať prostredníctvom súdu. Na výzvu žalobca reagoval podaním doručeným dňa 7.3.2005, 23.3.2005 a 25.4.2005. Ministerstvo spravodlivosti následne listom zo dňa 11.5.2005 žalobcovi oznámilo, že žiadosti nevyhovuje, nakoľko žalobca nedoložil požadované rozhodnutia s vyznačením doložky právoplatnosti a materiály predkladané žalobcom nie sú dostačujúce na vyhovie žiadosti žalobcu. Súčasne bol žalobca poučený, že v zmysle § 4 ods. 1 veta prvá zákona č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný súd. Nakoľko žalobca neakceptoval výzvu, nemožno žiadosti vyhovieť a tým Ministerstvo spravodlivosti považuje predbežné prerokovanie nároku za skončené. Súčasne bol žalobca poučený o možnosti domáhania sa nároku na súde. Na uvedené oznámenie reagoval žalobca prípisom doručeným dňa 25.5.2005, v ktorom odkazoval na svoje podania zo dňa 30.6.2004, 2.7.2007, 13.8.2004, 25.8.2004, 27.8.2004, 6.9.2004, 13.9.2004, 1.10.2004, 3.3.2005, 21.3.2005 a 21.4.2004 a so stanoviskom Ministerstva spravodlivosti nesúhlasil. Dňa 24.8.2007 opätovne Ministerstvu spravodlivosti doručil podanie, ktorým žiadal, aby sa Ministerstvo spravodlivosti jeho žiadosťou zaoberalo, súčasne doručil kópiu prvej časti rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Z. F. c/a Slovenská republika vedenej pod sp. zn. 40221/98. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 9C/28/2010 súd zistil, že v uvedenom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanej a ďalším žalovaným uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu zaplatiť žalobcovi sumu 16.596,96 eur. Žalobu žalobca odôvodnil porušením Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, klientelizmom a diskrimináciou žalobcu prokurátorom Okresnej prokuratúry Poprad O. A. G. vo veciach vedených na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/992/80 a sp. zn. 13C/1238/90, čím mala byť žalobcovi spôsobená nemajetková ujma v požadovanej výške. Konkrétne mala táto nemajetková ujma žalobcovi vzniknúť z toho dôvodu, že poškodenie žalobcu bolo vedomé, a to zakrývaním porušovania zákonov Okresným súdom v Poprade vo vyššie uvedených konaniach ako aj v ďalšom konaní 9C/280/1991 týkajúceho sa nezákonného vyvlastnenia majetku, krádeže rodinných financií pod nezákonným konaním samosudcov Okresného súdu v Poprade a príslušných trestnoprávných orgánov regiónu Poprad. Ďalej žalobca poukázal na konania vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 19C/152/09 a 19C/158/09 ako aj na konanie pred Krajským súdom v Prešove vedené pod sp. zn. 3S/32/2006, v ktorých mali príslušné súdy, štátne orgány ako aj orgány samosprávy porušiť ústavné práva žalobcu svojím nesprávnym postupom v týchto konaniach, čím mala žalobcovi vzniknúť nemajetková ujma v požadovanej výške. Rozsudkom zo dňa 28.5.2012 súd žalobu zamietol. Rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 14.1.2014 bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a nadobudol právoplatnosť dňa 3.3.2014.

4. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého z vykonaného dokazovania vyplynulo, že všetkých konaní uvedených subjektov došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý spočíva v nedostatočnom vyhodnotení jednotlivých podaní žalobcu, ktoré navyše neboli ani v rámci kópie administratívneho spisu konajúceho súdu predložené. V konaní bolo preukázané, že žalobca si riadne uplatnil nárok u žalovanej, avšak táto nedostatočne vyhodnotila podania žalobcu a v dôsledku toho následne nesprávne konala. V konaní sa žalovaný navyše nebránil produkciou žiadnych dôkazov a svoj postoj obmedzil na odmietanie a popieranie tvrdení žalobcu. Vzhľadom na predchádzajúce konštatovanie súd druhej inštancie sa súd otázkou premlčania nároku žalobcu ako nedôvodnou nezaoberal. Vzhľadom na uvedenú žalobu v rozsahu späťvzatia čo do sumy prevyšujúcej sumu 6.638,78 eur zastavil, priznal žalobcovi nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 2.000, - eur, ktorú súd považuje za primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol.

5. Aplikoval ust. §1, §2, §4, ods. 1,2, § 5, ods. 1, §6, ods. 1,2, § 9, ods. 1,2, § 15, ods. 1, § 16, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., § 13, ods. 2,3 OZ, § 6, ods. 1, § 8, § 137, § 185, § 215, ods. 1,2 CSP.

6. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 CSP a vzhľadom na pomer úspechu stranám náhradu trov konania nepriznal.

Obsah odvolania

7. Proti vyhovujúcej časti rozsudku a voči výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu Poprad v zmysle § 388 CSP zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko neboli splnené procesné podmienky, podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že po vrátení veci na súd prvej inštancie v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu relevantným titulom pre uplatnenie nároku na náhradu škody zostal výlučne nesprávny úradný postup. Ako vyplýva z odôvodnenia odvolacieho súdu, tento nesprávny úradný postup má žalobca vzhliadať v nesprávnom úradnom postupe správnych orgánov a súdov, v nedodržaní lehôt a v prieťahoch v konaní. V následnom konaní pred súdom prvej inštancie (po vrátení veci odvolacím súdom) však nesprávny úradný postup, nedodržiavanie lehôt a prieťahy v konaniach pred správnymi orgánmi a súdmi neboli zo strany žalobcu špecifikované, pričom zároveň žalobca neurčil v príčinnej súvislosti, s ktorým ním označeným titulom vznikla žalobcovi skutočná škoda a v akej výške. Uvedené má za následok zmätočnosť, nejasnosť a nejednoznačnosť uplatneného nároku, ktorý mal vzniknúť na základe viacerých titulov, pričom však pri takto uplatnenom nároku je zistenie príčinnej súvislosti ako jednej z esenciálnych zložiek, ktoré musia byť prítomné pre danosť zodpovednosti štátu za škodu nemožné. K odstráneniu zmätočnosti, nejasnosti a nezrozumiteľnosti žaloby a podaní žalobcu však nedošlo. V tejto súvislosti, keďže sa žalobca domáhal totožnej náhrady škody v súvislosti s viacerými titulmi, je za takejto situácie pre súd prvej inštancie nemožné posúdiť v príčinnej súvislosti, s ktorým titulom žalobcovi v požadovanej výške škoda vznikla, resp. aká škoda (v akom rozsahu) mu vznikla v príčinnej súvislosti s namietanými jednotlivými nesprávnymi postupmi. Po vrátení veci odvolacím súdom však súd prvej inštancie na odstránenie uvedených väd žalobcu nevyzval. Súd prvej inštancie však sám určil aká škoda žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s tým titulom, ktorý súd prvej inštancie sám vybral, čím jednoznačne porušil zásadu rovnosti strán sporu v konaní a žalovanú ako stranu sporu celkom zjavne poškodil. Keďže súd prvej inštancie nevyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov žalobného návrhu za účelom ustálenia škody vo vzťahu ku konkrétnemu titulu označenému žalobcom v žalobnom návrhu a sám zmätočnosť odstránil, čím porušil rovnosť strán sporu. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že jedným z titulov, na základe ktorého sa domáha náhrady škody je nesprávny úradný postup Obce I., ktorý žalobca vzhliada v tom, že rozhodnutím Obce I. zo dňa 16.05.2005, sp. zn. 711/2003-8-kz bola vyvlastnená nehnuteľnosť patriaca žalobcovi, t. j. parcela č. XXX v k.ú. Obec I., bez toho, aby bola žalobcovi pridelená iná nehnuteľnosť alebo príslušná finančná náhrada. Vychádzajúc z dikcie § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. je orgánom oprávneným zastupovať štát vo veciach náhrady škody titulom nezákonného rozhodnutia alebo titulom nesprávneho úradného postupu Ministerstvo spravodlivosti SR len v prípadoch, ak je subjektom zásahu súd; notár pri výkone verejnej moci; alebo exekútor pri výkone exekučnej činnosti. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobcova nehnuteľnosť bola vyvlastnená na základe rozhodnutia Obce I., sp. zn. 711/2003- 8-Kz a to v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného zákona za účelom výstavby diaľnice D1 v úseku A.- O.. Ústredným orgánom štátnej správy na úsekoch územného plánovania, stavebného poriadku a bývania je Ministerstvo dopravy a výstavby SR, ktoré zároveň koordinuje činnosti obcí v rámci preneseného výkonu štátnej správy. Keďže žalobca namieta nesprávny úradný postup Obce I. v súvislosti s vyvlastňovacím konaním, je zrejmé, že ide o prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného zákona, čo jednoznačne spadá do pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby SR. Z uvedeného následne vyplýva, že je to práve Ministerstvo dopravy a výstavby SR, ktoré je v časti uplatneného nároku na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu Obce I. oprávnené zastupovať štát. Nie je to Ministerstvo spravodlivosti SR ako sa mylne domnieva nielen žalobca, ale aj súd prvej inštancie. V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaná opakovane poukazovala na tú skutočnosť, že žalobca pred podaním žalobného návrhu nesplnil svoju zákonnú povinnosť a nepožiadaval v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobca uvádzal, že Ministerstvo spravodlivosti SR požiadalo o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom však svoje tvrdenie nevedel preukázať. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť predložiť administratívny spis č. 2191/2005-542/16 a administratívny spis č. 25572/010-504/96, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo. Z uvedených administratívnych spisov jednoznačne vyplynulo, že žalobca si nárok na

náhradu škody pred podaním žaloby pred súdom prvej inštancie na Ministerstve spravodlivosti SR neuplatnil. Oba administratívne spisy obsahujú listiny, ktorými žalobca preukazoval splnenie podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v konaní sp. zn. 9C/28/2010 vedenom pred Okresným súdom Poprad, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 03.03.2014 zamietnutím žaloby žalobcu. Vychádzajúc z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je potrebné pred podaním žaloby na súd o náhradu škody voči štátu požiadať príslušný orgán verejnej moci o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ide o obligatórnu, zákonnú povinnosť, a až v prípade ak nárok uplatnený v rámci predbežného prerokovania nie je orgánom verejnej moci uspokojený, má žiadateľ možnosť obrátiť sa so svojim nárokom na súd. V tejto súvislosti Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán, ktorý žalobca v žalobnom návrhu označil za orgán verejnej moci, ktorý má v konaní pred súdom zastupovať štát, opätovne zdôrazňuje, že nedisponuje žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu, čo znamená, že nie je splnená zákonom predpokladaná podmienka pre podanie žaloby o náhradu škody voči štátu. Sám súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že má za to, že žalobca nepožiadala Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom súd prvej inštancie vyjadril názor, že ide o odstrániteľný nedostatok konania. V zmysle tejto úvahy, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať žalobcu k odstráneniu tohto nedostatku v súdom určenej lehote, na čas nevyhnutný pre predbežné prerokovanie na príslušnom orgáne verejnej moci konanie prerušiť a po ukončení procesu predbežného prerokovania pokračovať v konaní o náhradu škody, ktorú si uplatnil žalobca. V prípade, ak by si žalobca v súdom určenej lehote žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred orgánom verejnej moci neuplatnil, bolo by povinnosťou súdu konanie zastaviť. Nie je možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že vyžadovať splnenie zákonnej obligatórnej podmienky je prílišný formalizmus. Ide o povinnosť, ktorá je žalobcovi uložená zákonom, nie je možné túto povinnosť obísť a jej splnenie nerešpektovať. Zo žalobného návrhu, písomných vyjadrení žalobcu ako aj ústnych podaní vyplýva, že žalobca sa od žalovanej domáhal náhrady skutočnej škody vo výške 16.596,96 eur s prísl. (po čiastočnom späťvzati vo výške 6.638,78 eur s prísl.) a nie náhrady nemajetkovej ujmy. V situácii, ak súd prvej inštancie napriek jasne žalobcom špecifikovanej skutočnej škode priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa nedomáhal, rozhodol súd prvej inštancie tak svojvoľne a v rozpore s § 216 ods. 1 CSP. Žalobca tiež poukázal na nesprávny úradný postup Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 3S/32/2006. Žalobca však bližšie nešpecifikoval v čom konkrétne mal nesprávny úradný postup Krajského súdu Prešov v konaní sp. zn. 3S/32/2006 spočívať, aké ustanovenie ktorého právneho predpisu malo byť porušené, aký úkon nemal byť zo strany súdu uskutočnený a čo malo byť v rozpore s platným právnym poriadkom. Žalovaná má teda za to, že žalobca vo vzťahu k ním namietanému nesprávnemu úradnému postupu neunesol bremeno tvrdenia ako ani bremeno dôkazu. Krajský súd v Prešove svojim rozhodnutím sp. zn. 3S/32/2006 zo dňa 09.05.2007 potvrdil rozhodnutie Obce I. sp. zn. 711/2003-8-Kz o vyvlastnení nehnuteľností žalobcu. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove bolo následne potvrdené aj uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.06.2008, tzn., že rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/32/2006, nielen že nie je možné domáhať sa náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ale zároveň ani nespĺňa atribúty nezákonného rozhodnutia, keďže nikdy nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) Žalobca v konaní o náhradu škody nepredložil listinný dôkaz preukazujúci, že by mal skonštatované prieťahy oprávneným orgánom. Vzhľadom na uvedené teda nie je daný titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorý je prvou podmienkou, ktorá musí byť splnená pre existenciu zodpovednosti štátu za škodu titulom prieťahov v konaní. Žalovanej, v konaní pred súdom prvej inštancie zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR bola súdom prvej inštancie uložená povinnosť predložiť administratívne spisy vedené Ministerstvom spravodlivosti SR pod č. 25572/010-504/96 a pod č.2191/2005-542/16, nakoľko sám žalobca nebol schopný preukázať svoje tvrdenia o tom, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Z predložených spisov Ministerstva spravodlivosti SR vyplýva, že žalobca nepodal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorého sa domáha v konaní pred súdom prvej inštancie vo veci sp. zn. 20C/132/2009. Listinami, ktoré tvoria obsah administratívnych spisov, preukazoval žalobca splnenie podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v konaní sp. zn. 9C/28/2010 v súčasnosti právoplatne skončeného pred Okresným súdom Poprad. Ak by sa súd prvej inštancie oboznámil do dôsledkov s administratívnymi spismi Ministerstva spravodlivosti SR, nemohol by dospieť k absurdnému záveru o nesprávnom úradnom postupe Ministerstva spravodlivosti SR, resp. žalovanej (vzhľadom na nerozlišovanie subjektov zo strany súdu prvej inštancie). Z listín z administratívnych spisov vyplýva, že žalobca sa listom zo dňa 18.12.2004 obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR so žiadosťou o náhradu škody titulom nezákonných rozhodnutí a nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Poprad sp. zn. 11C/992/80, sp. zn. 13C/1238/90, 9C/280/91 a

Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14Co/140/96. Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť žalobcu o náhradu škody predbežne prerokovalo, pričom listom zo dňa 11.05.2005 žalobcovi oznámilo, že žiadosti nevyhovelo a upozornilo žalobcu na jeho zákonnú možnosť uplatniť si nárok v konaní pred súdom. Následne žalobca opakovane dňa 25.05.2005 a dňa 21.08.2007 žiadal o náhradu škody na základe totožných skutkových okolností. Ministerstvo spravodlivosti SR žalobcovi listom zo dňa 12.09.2007 oznámilo, že v uvedených žiadostiach neuvádza žiadne nové skutočnosti a poukázalo na obsah svojho rozhodnutia zo dňa 11.05.2005. Nie je povinnosťou štátneho orgánu odpovedať na každé, aj opakované podania žiadateľa, ktorému navyše bolo zo strany štátneho orgánu, v danom prípade Ministerstva spravodlivosti SR poskytnutá odpoveď, pričom bol zároveň poučený a možnosti domáhať s svojho nároku prostredníctvom žaloby na súde. Žalovanej nie je zrejmé akým spôsobom vôbec súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalovaná mala porušiť ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, resp. ako dospel k názoru, že sa Ministerstvo spravodlivosti SR správalo k žalobcovi šikanózne. Práve naopak, Ministerstvo spravodlivosti žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorou preukazoval splnenie podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v konaní 9C/28/2010 vybavilo a nie je možné v žiadnom prípade dospieť k tomu, že by sa Ministerstvo spravodlivosti SR dopustilo nesprávneho úradného postupu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nie je zrejmé, v príčinnej súvislosti s akým nesprávnym úradným postupom a ktorého subjektu mal mať teda súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovi vznikla škoda (len nesprávny úradný postup žalovanej/ štátneho orgánu alebo aj súdov?). Uvedené celkom zjavne spôsobuje zmätočnosť a nejednoznačnosť napadnutého rozsudku. Navyše je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že náhrada škody spôsobená súdom ustáleným nesprávnym úradným postupom Ministerstva spravodlivosti SR nebola nikdy predmetom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a teda sa nemohla stať ani predmetom súdneho konania. Napriek tomu, že sa žalobca domáhal náhrady skutočnej škody, súd prvej inštancie mu napadnutým rozsudkom priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur. Vo vzťahu k tejto náhrade nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že „žalobca síce neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vznik a konkrétnu výšku požadovanej náhrady, a túto stanovil len paušálne. Súd prvej inštancie napriek tomu, že sám mal za to, že žalobca neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vznik a výšku požadovanej náhrady, žalobcovi náhradu škody priznal. Vo vzťahu k priznanej výške náhrady škody vo výške 2.000,- eur uviedol, že túto určil „len paušálne“. Žalovanej však nie je zrejmé, čo má súd prvej inštancie na mysli pod pojmom stanovenia náhrady škody „len paušálne“, keďže súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku neposkytol vysvetlenie paušálneho stanovenia výšky náhrady škody ako ani toho, na základe čoho dospel k primeranosti s opodstatnenosti priznania práve náhrady škody vo výške 2.000,- eur. V prípade, ak by aj súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu skutočnej škody (a nie nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca nedomáhal), je rozhodnutie súdu prvej inštancie bezpochyby nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Žalovaná vo svojich vyjadreniach pred súdom prvej inštancie opakovane argumentovala, že v časti žalobcom uplatnenej náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu Obce I. vo vzťahu k vyvlastňovaciemu konaniu nie je orgánom oprávneným zastupovať štát. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku však k tejto argumentácii nezaujal žiadne stanovisko, nijakým spôsobom sa k nej nevyjadril, pričom ide nepochybne o podstatnú námietku zo strany žalovanej. Súd prvej inštancie vo výroku III napadnutého rozsudku žiadnej zo strán sporu nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení predmetného rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že o trovách konania rozhodol v zmysle § 255 CSP a vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu strán sporu žiadnej zo strán sporu trovy konania nepriznal. Žalobným návrhom sa žalobca domáhal náhrady skutočnej škody vo výške 16.596,96 eur s prísl. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 30.04.2018 zbral žalobca uplatnený nárok čiastočne späť v časti sumy prevyšujúcej sumu vo výške 6.638,78 eur. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur, v časti sumy prevyšujúcej sumu 6.638,78 eur s prísl. zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobca sa teda žalobným návrhom domáhal od žalovanej zaplatenia sumy vo výške 16.596,96 eur s prísl., pričom mu napadnutým rozsudkom bola priznaná suma spolu 2.000,- eur. Ak by aj súd prvej inštancie žalobcovi správne priznal náhradu skutočnej škody (a nie nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca nedomáhal) teda priznal by žalobcovi náhradu skutočnej škody vo výške 2.000,- eur oproti požadovanej sume 16.596,96 eur, má žalovaná za to, že bola úspešnejšou stranou sporu a v nadväznosti na uvedené, mal súd prvej inštancie určiť pomer úspechu oboch strán v zmysle § 255 ods. 2 CSP tak, že od úspechu víťaznej strany, t. j. žalovanej mal odpočítať jej neúspech, tzn. mieru úspechu druhej strany sporu, t. j. žalobcu. Odpočítaním úspechu žalobcu (12%) od úspechu žalovanej (88%) mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že čistý úspech žalovanej bol 76%, a teda súd prvej inštancie nemal za takejto situácie uzavrieť,

že náhrada trov konania nepatrí žiadnej zo strán, ale mal priznať žalovanej náhradu trov konania ako úspešnejšej strane sporu.

8. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v jeho napadnutých častiach, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku je dôvodné.

10. Predmetom konania po zrušení rozsudku prvej inštancie odvolacím súdom bol nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd uložil súdu povinnosť sa zaoberať tvrdeniami žalobcu, že v konaniach pred správnymi orgánmi a súdmi došlo k nesprávnemu úradnému postupu, v príčinnej súvislosti s ktorým mu vznikla škoda.

11. Z doplneného dokazovania vyplýva, že žalobca nesprávny úradný postup v konaní pred správnymi orgánmi a súdmi v konaniach o preskúmanie ich rozhodnutia vidí v tom, že tieto nerešpektovali v konaniach zmierlivé vybavenie vecí, administratívnymi orgánmi nebol dostatočne zistený skutkový stav a žalobca ako účastník konania nebol správne a riadne poučený, správny orgán nesprávne konal (čl. 192). Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 19.5.2016 (čl. 141) vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu okrem uvedenia „genézy rozhodnutí“ nešpecifikoval, v čom má nesprávny úradný postup spočívať.

12. Ako už v prejednávanvej veci uviedol odvolací súd v bode 11. zrušujúceho uznesenia, pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, ide o konanie štátneho orgánu, pri ktorom porušil právnymi normami predpísané pravidlá. Spravidla ide o postup, úkony, ktoré s rozhodovacou činnosťou priamo nesúvisia, avšak nie je vylúčené, aby bola škoda spôsobená postupom uskutočneným aj v rámci rozhodovacej činnosti, za predpokladu, že úkony nesprávneho úradného postupu priamo k vydaniu rozhodnutia nevedú a bezprostredne sa v obsahu rozhodnutia neprejavia. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj iná činnosť orgánu štátu alebo iné vady v spôsobe vedenia konania. Podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu. Zákon bližšie nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod nesprávnym úradným postupom. Bezpochyby ale nesprávnym úradným postupom môže byť akýkoľvek postup štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci, pokiaľ pri ňom alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Nesprávnym úradným postupom je teda postup, ktorým štátny orgán porušil určitú konkrétnu povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy a postupoval nie tak, ako mu to prikazoval alebo umožňoval ten-ktorý všeobecne záväzný právny predpis, ale v rozpore s pravidlom vyplývajúcim z tohto právneho predpisu. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Vady a nesprávnosti, ktoré vzniknú pri zisťovaní podmienok a predpokladov pre vydanie rozhodnutia, zhromažďovaní dôkazov, hodnotení a právnej kvalifikácii zistených skutočností, t. j. pri výkone činností priamo smerujúcich k vydaniu rozhodnutia, v obsahu ktorého sa potom prejavia, nemôžu založiť zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup, ale len za nezákonné rozhodnutie podľa § 8 až 8 zák. č. 514/2003 Z.z. Rovnako za nesprávny úradný postup nie je možné považovať ani výklad zákona a právne posúdenie odlišné od predstáv a očakávaní toho, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

13. Žalovaný v odvolaní namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu v konaní o náhradu škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom obce vo vyvlastňovacom konaní. V predmetnom konaní je možné ustáliť, že žalobca sa voči žalovanému domáha náhrady škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom v správnom konaní pred súdmi SR, v ktorom súdy preskúmavali rozhodnutie Obce I. zo dňa 16.5.2005, sp.zn. 711/2003-8 -kz, ktorým bola žalobcovi vyvlastnená nehnuteľnosť. V danom prípade je dôvodné pripustiť vecnú legitímáciu žalovaného podľa ust. § 4, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. (konanie v rokoch 2009,2010).

14. Súd prvej inštancie svoj právny záver o tom, že sú naplnené predpoklady pre náhradu škody a teda došlo k nesprávnemu úradnému postupu oprel o to, že žalovaný pri predbežnom prejednaní nároku žalobcu na náhradu škody sa odmietol zaoberať požiadavkami žalobcu, tieto odmietol bez odôvodnenia, čo je potrebné považovať za postup v rozpore s čl. 2, ods. 2 Ústavy SR. Odvolací súd takýto právny záver považuje za nesprávny. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa § 23

zákona č. 514/2003 Z.z. je daná, ak škoda bola spôsobená orgánmi verejnej moci, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom. V zmysle uvedeného nie je možné považovať za takúto škodu skutočnosť, že štátny orgán predbežne neprerokoval nárok na náhradu škody. Sankciou za takýto prípadný postup (nečinnosť) orgánu nad 6 mesiacov je v súlade s ust. § 16, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. možnosť poškodeného domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Preto je vylúčené, aby bol za nesprávny úradný postup bol považovaná nečinnosť štátneho orgánu pri predbežnom prejednaní nároku na náhradu škody. Za nesprávny úradný postup by bolo možné považovať postup súdov pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia Obce I. o vyvlastnení. Ako to vyplýva z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.6.2008, sp.zn. 1 Sžo/75/2008, najvyšší súd odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, ktorý konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia konania zastavil, keďže žalobca napriek opakovaným výzvam nepreukázal zastúpenie advokátom a napadnuté rozhodnutie, ktoré potvrdil Krajský stavebný úrad v Prešove nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Najvyšší súd odvolanie odmietol ako oneskorené.

15. Odvolací súd má za to, že žalobca v konaní nepreukázal, že by súdy nesprávne úradne postupovali v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Je potrebné poukázať aj na postoj žalobcu v týchto konaniach, ktorý napriek opakovaným výzvam súdu sa nenechal zastúpiť advokátom, podľa v tom čase účinného § 250 a OSP. a odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podal oneskorene. Uvedené však nič nemení na tom, že žalobca, ako už bolo odvolacím súdom vyššie spomenuté, nemôže v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. namietat titulom nesprávneho úradného postupu také vecné pochybenia v rozhodnutiach, ktoré by sa priamo odrazili vo výrokoch týchto rozhodnutí. Z obsahu argumentácie žalobcu je zrejmé, že nesprávny úradný postup súdov mal spočívať v absencii poučenia a v postupe súdu, ktorý jeho návrh odmietol. Ako to vyplýva z obsahu odôvodnenia predmetného uznesenia súdu, súd žalobcu opakovane bezvýsledne poučil a bol to žalobca, ktorý na výzvu súdu, aby sa nechal zastúpiť nereagoval. Nakoľko žalobca iné skutočnosti, ktoré by mohli zakladať nesprávny úradný postup podľa § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. netvrdil a tieto v konaní preukázané neboli, a vzhľadom na nesprávny záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že žalobca má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 Eur nesprávny a preto ho postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol bez toho, aby sa venoval ďalším odvolacím námietkam žalovaného.

16. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 255, ods. 1 C.s.p. Z obsahu spisu vyplýva, že v konaní úspešná žalovaná si trovy konania neuplatnila (ako to uviedla na pojednávaní konanom dňa 4.4.2011, čl. 27), vrátane trov odvolacieho konania a žalobca bol v konaní neúspešný.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).